USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **M. D. N.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2017, č. j. OAM-973/ZA-ZA11-HA10-2016, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 10. 2017, č. j. 55 Az 2/2017 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl. Žalobní námitky neshledal důvodnými.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhoval zrušit napadený rozsudek a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti ve prospěch přijatelnosti kasační stížnosti uvedl, že krajský soud se *„odklonil od své dosavadní judikatury i od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu v otázce posouzení požadované intenzity odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu a rovněž co do požadované intenzity a důkazního břemene na straně žadatele o mezinárodní ochranu ve vztahu k důvodným obavám z hrozby skutečného nebezpečí závažné újmy podle § 14a zákona o azylu.“*

[5] Podle stěžovatele se krajský soud dostatečně nevypořádal s námitkami obsaženými v žalobě, převzal v podstatě argumentaci žalovaného, jehož postup a rozhodnutí aproboval. Jelikož již napadené rozhodnutí bylo podle stěžovatele nezákonné a nepřezkoumatelné, zatížil krajský soud stejnými vadami i napadený rozsudek. Stěžovatel poukazoval na to, že žalovaný nedostatečně zjistil skutečný stav věci bez důvodných pochybností a mezinárodní ochranu mu neudělil, přestože stěžovatel podmínky pro její udělení splňuje. Krajský soud nedostatečně posoudil námitku směřující proti neudělení doplňkové ochrany, jakož i námitku týkající se okolností souvisejících se stěžovatelovými dluhy ve Vietnamu. Těmto tvrzením se žalovaný v napadeném rozhodnutí nevěnoval. Nesprávně přistoupil i k výkladu a posouzení intenzity pronásledování, již je třeba vykládat konformně s kvalifikační směrnicí. Stěžovatel byl účastníkem demonstrací proti komunistickému režimu, tudíž mu hrozí v zemi původu pronásledování. Nesprávně byly posouzeny i podmínky pro přiznání doplňkové ochrany. Ve stěžovatelově věci je dáno skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 14a zákona o azylu, neboť je-li dán důvod pro přiznání azylu dle § 12 uvedeného zákona, tím spíše je důvod pro udělení doplňkové ochrany.

IV.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na svém dosavadním postoji a ztotožnil se s odůvodněním napadeného rozsudku. Stěžovatelovy námitky označil za nedůvodné, všemi se již dostatečně zabýval krajský soud. Stran neudělení doplňkové ochrany poukázal žalovaný na stranu 7 napadeného rozsudku, s námitkou existence dluhů se krajský soud vypořádal na straně 8 napadeného rozsudku. Žalovaný zdůraznil, že stěžovatel v kasační stížnosti opakuje důvody, které jej vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a především stěžejní námitku o nedostatečně zjištěném stavu věci, k níž se žalovaný vyjádřil již ve svém vyjádření k žalobě. Žalovaný shrnul, že důvodem podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla legalizace stěžovatelova pobytu na území České republiky a ekonomické důvody. Tyto důvody však nejsou azylově relevantní. Žalovaný proto navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, případně zamítnout jako nedůvodnou.

V.

[7] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti (jako neurčitého právního pojmu) a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Na tam uvedené závěry kasační soud nyní pro stručnost odkazuje.

[8] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu těchto judikaturních závěrů Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nedovodil, neboť nezjistil žádné pochybení té intenzity, jež by nasvědčovalo závěru, že stěžovatelovy výtky mohou mít „širší dopad“ i mimo sféru jeho postavení či mimo jeho vlastní zájmy, jak vyplývá z § 104a s. ř. s. Jinými slovy, důvody přijatelnosti kasační stížnosti soud neshledal.

[9] Nejvyšší správní soud ověřil, že se krajský soud v napadeném rozsudku jednotlivě vyjádřil k uplatněným žalobním bodům, žádný z nich neopomněl a věcně, srozumitelně a přesvědčivě vypořádal veškeré žalobní námitky. Poukázal na důvody stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany (porušení § 3 správního řádu žalovaným, neaktuálnost

informací o zemi stěžovatelova původu, nedostatečné posouzení skutečností odůvodňujících udělení doplňkové ochrany, hrozba persekuce za účast na protivládních protestech, hrozba fyzického napadení či likvidace z důvodu vysokého dluhu v zemi původu), zohlednil výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace a důkazy a tyto podřadil pod jednotlivé, na posuzovaný případ dopadající, hmotněprávní normy, aniž se přitom dopustil odklonu od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se otázek řešených i v souzené věci.

[10] Judikatura kasačního soudu setrvale vychází z toho, že žalovaný je v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany povinen zjistit skutečný stav věci v rozsahu důvodů, které žadatel o mezinárodní ochranu v průběhu správního řízení uvedl. Správní orgán nemá povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, nebo ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41); této povinnosti žalovaný v projednávané věci dostál, jak potvrdil i krajský soud.

[11] Jak již přiléhavě vyslovil žalovaný i krajský soud, důvodem stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany byly ekonomické důvody a legalizace pobytu v České republice, což stěžovatel nepopírá. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu přitom plyne, že legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území České republiky není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005 - 43, nebo usnesení ze dne 14. 7. 2017, č. j. 2 Azs 119/2017 - 39. V usnesení ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 Azs 117/2014 - 93 kasační soud dovodil, že azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Zákon o azylu umožňuje udělení mezinárodní ochrany pouze ve výjimečných případech, kdy je žadatel ve své zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, či má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Existenci takových důvodů posoudil žalovaný a poté na základě stěžovatelových tvrzení uplatněných v rámci žalobních bodů i krajský soud, a to s negativním závěrem.

[12] V daném případě nevyšla najevo existence žádné z taxativně vymezených podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, tedy pronásledování stěžovatele ve státě původu za uplatňování politických práv a svobod nebo jejich odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství mají. Jak již také Nejvyšší správní soud dříve vyslovil, důsledně je třeba rozlišovat mezi azylem podle § 12 písm. b) zákona o azylu a doplňkovou ochranou ve smyslu § 14a zákona o azylu. Azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu lze totiž udělit pouze tehdy, pokud existuje příčinná souvislost mezi pronásledováním (resp. odůvodněným strachem z pronásledování) ve vztahu k okolnostem, za nichž žadatel o mezinárodní ochranu zemi původu opustil, a jedním z taxativně uvedených důvodů pronásledování (srov. např. usnesení Nejvyššího

správního soudu 19. 3. 2008, č. j. 2 Azs 103/2007 - 83). Krajský soud k tomu správně shledal, že v daném případě uvedené nebylo splněno.

[13] K okolnostem udělení doplňkové ochrany se Nejvyšší správní soud v minulosti vyjadřoval opakovaně např. v rozhodnutích ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 Azs 31/2010 - 69, nebo ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70. K otázce nebezpečí vážné újmy vyslovil, že v případě doplňkové ochrany musí být tvrzená skutečnost o hrozbě nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, jíž se nyní v kasační stížnosti dovolává i stěžovatel, ze strany žadatele prokázána v intencích „reálného nebezpečí" mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82). To v posuzované věci nebylo splněno a v tomto smyslu se vyslovil v napadeném rozsudku také krajský soud.

[14] Konečně i námitkou, že jako podklad rozhodnutí byly použity zastaralé, neaktuální zprávy o zemi původu, se již správní soudy zabývaly. Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 8. 8. 2017, č. j. 45 Az 21/2016 - 55, publikovaném pod č. 3714/2018 Sb. NSS, uzavřel, že *„zastaralost zpráv o zemi původu nelze posuzovat (...) pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové zprávy uplynul určitý čas. Zastaralá je taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace popsaná ve zprávě se změnila.*" Ač stěžovatel neaktuálnost zpráv o situaci v zemi původu tvrdil, sám neuvedl ani které konkrétní zprávy, ani ohledně jakých konkrétních skutečností jsou zastaralé a v čem v mezidobí došlo ke změnám v zemi jeho původu.

[15] Namítanou existenci vysokého dluhu v zemi původu a z toho plynoucí obavu o fyzické napadení či likvidaci, stěžovatel poprvé jako důvod pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany uplatnil teprve v žalobě. Ve správním řízení pouze poukázal na skutečnost, že si na cestu do České republiky půjčil peníze, aniž by však současně tvrdil i později zmíněné obavy z fyzického napadení. Krajský soud však ani tato tvrzení nepominul a podrobně je vypořádal s odkazem na situaci v zemi stěžovatelova původu v napadeném rozsudku na základě podkladů obsažených ve správním spise. K nim stěžovatel nad rámec obecné v žalobě vznesené výtky, že nejsou aktuální, ničeho nenamítal a jejich doplnění nežádal ani ve správním řízení ani kdykoliv později. Ze stěžovatelových tvrzení ani podkladů, z nichž krajský soud vycházel, však neplyne, že by uvedené obavy dosahovaly té intenzity, jež je předpokladem udělení doplňkové ochrany ve smyslu výše citované judikatury (srov. odst. [13]).

[16] Možným pronásledováním ze strany soukromých osob v zemi původu a vlivu této okolnosti na udělení některé z forem ochrany dle zákona o azylu, jež naznačil stěžovatel v žalobě v souvislosti s tvrzením o vysokých dluzích, se Nejvyšší správní soud již také opakovaně zabýval (rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, ze dne 13. 9. 2004, č. j. 4 Azs 160/2004 - 43, ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37, či usnesení ze dne 14. 3. 2016, č. j. 2 Azs 302/2015 - 49). Lze uzavřít, že ani v tomto bodě se krajský soud nedopustil žádného judikaturního odklonu.

[17] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadou nepřezkoumatelnosti (pro nedostatek důvodů), není zde ani jiná vada řízení před krajským soudem, která by mohla mít vliv na nezákonnost

napadeného rozsudku, krajský soud se nedopustil ani judikaturního odklonu či hrubého pochybení při výkladu hmotného práva a dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura dává odpověď na stěžovatelovy námitky.

VI.

[18] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy. Proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 3, větou první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2018

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu